

Editre emlékezve...

... nem olyan régen, még 60 éve sincs, hogy 1964-ben először találkoztunk egy legendás Számológéppontban, amelyet - ma már legendásnak mondható - együttműködési szellem hatott át, köztünk egy legendás vezetővel és azóta sajnos már legendává vált munkatársakkal is.

És most Edit is átment legendásnak.

Nem volt közvetlen munkakapcsolatunk - én a hardvert piszkáltam, ő mindenféle papírokra firkálgatott -, és időnként csatlakozott a tehetetlen karbantartókat ócsárlók kórusához, igaz csak kedvesen, feledhetetlen mosolyával.

Mindketten kezdők lévén, az átlagosnál kicsit közelebb kerültünk egymáshoz, így a hétköznapi - „Hogy ment?” - „Már megint parittyázott!” - „Próbáld újra, megjavítottuk!” - „Most már stoppig futott!” - közömbös szóváltásokon túl, arról beszélgettünk, milyen hajmeresztően éktelenkedtek a kis aranyosaink, meg hogy a férjével nem felhőtlen az élet, meg hogy éjszaka elmagyaráztam a kétségbeesett Gyuszinak, hogyan kell bekapcsolni a második szalaglyukasztót, meg hogy a rászakadt háztartás mellett ő is csak félálomban tudja otthon folytatni a programját, meg hogy az élet tele van rút csalódásokkal, de azért mégis szép.

Aztán valahol átállították a váltókat, és bár hébe-hóba találkoztunk, csak évtizedek múlva párhuzamosodtak újra a sínjeink, a Fórumban. Közben ő ráállt a logikai programozásra, meg közben tanította is az egyetemen, meg közben összegyűjtött és könyvvé formázott egy kazal adatot a számítógépes hazai oktatásról, meg közben felépített és emberfeletti erőfeszítéssel naprakészen tartott egy adattárat a számítástechnikát művelő hazai egykoriakról és maiakról, meg közben anya volt és nagymama, meg kicsit dédanya is. És derűs volt, és mosolygott. Pedig...

... egy keserves csapás még közelebb sodort egymáshoz, A feleségem rákos lett, és szinte ugyanabban az időben a lánya is. Gyakran erősítettük egymást, de visszagondolva, az ő fájdalma, a lánya bátorítása és az unokái vigasztalása talán nagyobb teher lehetett az enyémnél.

De vonataink futottak tovább. Mígnem egy szívet szorítóvá lett szép napon jött a levél: Edit meghalt. Hitetlenkedtem: Csak úgy, szó nélkül? Igen, a halál angyala kegyes volt hozzá, megkímélte az agónia gyötrelmeitől: lefordult székéről, s mire ápolgatni kezdték volna, már halott volt. De igyekezett megtartani:

Ne legyen hiú életcélod
elérhetetlen végtelen,
de élj úgy, hogy ha majd meghaltál,
a hiányoddal légy jelen...

.. és a mosolyoddal!

És megvalósította! És megmutatta, hogy nem csak piramisok építésével, hanem szívós apró munkával is lehet maradandó emlékművet építeni.

Vajkai Álló Géza